
BELGISCHE DIERPROEFNEMERS SCHENDEN EU-WETGEVING IN HET BUITENLAND

KU LEUVEN - ONDERZOEKERS OMZEILEN DE WETGEVING MET EXPERIMENTEN OP BAVIANEN IN KENIA

Rond 1990 startten professor Thomas D'Hooghe en zijn team grootschalige onderzoeksprojecten naar endometriose, een gynaecologische aandoening waardoor vrouwen moeilijk zwanger raken. D'Hooghe bestudeert oorzaken en behandelingen van endometriose en onderzoekt mogelijkheden tot kunstmatige bevruchting. Hiervoor experimenteert hij op wilde bavianen in het Institute of Primate Research, Nairobi, Kenia (IPR).

Dit Keniaanse instituut kwam recent in opspraak toen de Britse dierenrechtenorganisatie BUAV undercover-beelden openbaar maakte, die aantonen dat de levensomstandigheden van de IPR-bavianen en de experimentele procedures die ze moeten ondergaan in strijd zijn met de EU-wetgeving voor dierproeven (1). Het IPR deed een zwakke poging om de aanklachten te weerleggen, maar geeft openlijk toe dat de faciliteiten tot op heden nog steeds niet voldoen aan de EU-normen. Verder beroept het IPR er zich op onderzoek te doen naar mogelijke vaccins voor "killer diseases" zoals malaria en Alzheimer. Maar zij reppen met geen woord over vruchtbaarheidsonderzoeken of andere experimenten die niets met dodelijke ziekten te maken hebben (2).

ONNOEMELIJK DIERENLEED

De bavianen die gebruikt worden in het IPR-instituut worden gevangen in de vrije natuur. Zij moeten maanden in quarantaine verblijven om te controleren of zij niet besmet zijn met mogelijke ziekten. Vervolgens worden ze ingeschakeld in pijnlijke en wrede experimenten. Vaak moeten de dieren tijdens het verloop van deze onderzoeken langdurig (maanden tot jaren) verblijven in individuele kooien, dat maakt het makkelijker voor de onderzoekers om hen te hanteren. Bavianen zijn heel sociale dieren en lijden erg onder deze eenzame opsluiting.

Ethische normen zijn ver te zoeken in de Keniaanse experimenten. In presentaties van congressen van het ESHRE (de internationale organisatie rond endometriose-onderzoek waarbij D'Hooghe aangesloten is) wordt het bavianamodel van Thomas D'Hooghe gepromoot omwille van volgende redenen (3):

- De bavianen in het IPR zijn goedkoop. Er zijn toch teveel bavianen in Kenia, in sommige streken zijn ze een plaag voor de landbouw. Is dat een argument dat dierenmishandeling en onwettige misbruiken rechtvaardigt?

- Bavianen zijn groter en sterker dan bv. resusapen, dat maakt het mogelijk de dieren 24 uur in primatenstoelen te fixeren zodat er om het uur bloed kan worden afgetapt. Men kan er om de 2-3 dagen chirurgische ingrepen op uitvoeren. Dit zijn praktijken die volgens EU-normen ernstige psychologische stress en fysiek leed veroorzaken bij de dieren.

In de presentaties van de jaarlijkse ESHRE congressen wordt beweerd dat de bavianexperimenten goedgekeurd zijn door 2 verschillende ethische commissies: enerzijds de lokale IPR-commissie in Kenia en anderzijds de commissie van de KU Leuven. Maar in gesprekken tussen ADC en KU Leuven-rector Torfs werd officieel meegedeeld dat de Leuvense ethische commissie geen aanvragen ontving voor de Keniaanse experimenten, en dus ook geen goedkeuringen heeft afgeleverd.

GEMEENSCHAPSGELD VOOR ONETISCHE EN ONWETTIGE EXPERIMENTEN

Via FWO en IWT heeft de Belgische overheid al meer dan 3 miljoen euro subsidies toegekend aan de endometriose-projecten van Thomas D'Hooghe (4) (5).

Recent nog, in oktober 2013, had ADC een gesprek met FWO-verantwoordelijken over de onverantwoorde en ongecontroleerde manier waarop zij subsidies toekennen voor dierproeven. FWO argumenteerde dat de evaluatie van dierproeven overgelaten wordt aan de ethische commissies van de aanvragende universiteiten: als deze commissies positief advies geven, sluit FWO zich daarbij aan zonder verdere vragen te stellen. Waar zijn de documenten met de goedkeuring van de KU Leuven-commissie voor de bavianproeven in Kenia?

ADC-voorzitter Danny Flies: 'De Belgische burgers moeten belasting betalen voor experimenten die in eigen land om wettelijke redenen zouden afgekeurd worden. Niet om levensbedreigende ziekten uit de wereld te helpen, maar om dure behandelingen rond kunstmatige bevruchting te ontwikkelen. Daar komt nog bij dat het gebruik van bavianen als studiemodel voor menselijke aandoeningen wetenschappelijk verworpen wordt door onafhankelijke experts.'

STERKE WETENSCHAPPELIJKE CONTROVERSE ROND DE RELEVANTIE VAN DIERLIJKE STUDIEMODELLEN VOOR DE MENS

In 2013 publiceerde Thomas D'Hooghe samen met collega's een artikel waarmee zij proberen de publieke opinie naar hun hand te zetten voor het gebruik van niet-menselijke primaten in menselijke reproductieve studies (6).

ADC's wetenschappelijk adviseur: 'In dit artikel wordt echter totaal geen rekening gehouden met advies van wetenschappers die hun standpunt over het gebruik van primaten als modellen voor menselijke ziekten en de ontwikkeling van behandelingen niet delen. Er bestaat immers ook een alternatieve consensus onder onderzoekers in de farmaceutische industrie die stelt dat diermodellen geen resultaten kunnen voorspellen voor menselijk gebruik (7). Een correcte wetenschappelijke beoordeling veronderstelt dat meerdere en verschillende opinies aan elkaar getoetst worden.'

Andersdenkende wetenschappers stellen dat de beste manier om menselijke aandoeningen en mogelijke behandelingen te onderzoeken, niet de studie van bavianen (of andere diersoorten) is, maar de studie van de mens. Dit is de enige betrouwbare manier om tot gegevens en resultaten te komen die relevant zijn voor de menselijke soort.

Klinisch onderzoek op mensen kan op verantwoorde wijze gebeuren, met strikte inachtneming van de voorwaarden voor veiligheid van de betrokken (en op vrijwillige basis meewerkende) patiënten.

STOP DE MISBRUIKEN MET BUITENLANDSE PROEFDIEREN!

ADC vraagt de KU Leuven om voortaan ook dierproefnemers die in het buitenland experimenten uitvoeren (of laten uitvoeren door derden) de verplichting op te leggen deze proeven te laten evalueren door de Leuvense ethische commissie. Als de leden van de commissie de EU-normen en voorschriften respecteren, zullen zij tot de bevinding komen dat de baviaanproeven in Kenia niet voldoen aan de vereiste voorwaarden. Indien de leden zich strikt aan de EU-wetgeving houden, is er maar een verantwoorde beslissing mogelijk:

de baviaanproeven in Kenia meteen stopzetten!

De universiteit van Newcastle (Groot-Brittannië) heeft n.a.v. de recente ophef haar onderzoekers teruggeroepen uit Kenia en de samenwerking met het IPR-instituut stopgezet (8).

Het is nu de beurt aan KU Leuven om correcte maatregelen te treffen.

Bronnen

1. FilmbeeldenB UAV:
<https://www.youtube.com/watch?v=PjXEYGs6k7I>

2. Website Institute of Primate Research, Kenia:
<http://www.primateresearch.org/index.php/component/content/article?id=122>

3. Website ESHRE:
<http://www.eshre.eu>
Presentaties van het bavianenmodel-D'Hooghe in bijlagen:
- *Baboon model - Thomas D'Hooghe 2009*
- *Congres 2013, Baboon model - Thomas D'Hooghe, p37-p57*

4. Thomas d'Hooghe CV: fondsen met gemeenschapsgeld, p16:
http://www.healthcarebelgium.com/fileadmin/user_upload/hospitals/UZ_Leuven/CV_Prof_T_DHooghe_24_feb_2011_noaddress.pdf

5. FWO, toegekende onderzoeksfondsen:
<http://www.fwo.be/nl/actueel/resultaten/onderzoeksprojecten-en-kredieten-aan-navorsers>

6. Publicatie, D'Hooghe:
<http://www.biolreprod.org/content/88/2/33.full>

7. Alternatieve wetenschappelijke standpunten:
<http://www.opposingviews.com/i/society/animal-rights/there-consensus-prediction>

8. Newcastle stopt baviaanexperimenten:
<http://thecourieronline.co.uk/newcastle-to-end-baboon-testing>

Aan deze publicatie werkten mee:

Danny Flies

Robert Molenaar

Vormgeving:

Michelle Wighman

Anti Dierproeven Coalitie (ADC)

Omdat dieren geen gebruiksvorwerpen zijn!

www.stopdierproeven.org

info@stopdierproeven.org

www.facebook.com/antidierproeven